

Patiënteninformatie

Coloscopie

Inwendig onderzoek dikke darm

Coloscopie

Inwendig onderzoek dikke darm

Wij verwachten u op om uur.

Endoscopiecentrum, route 0.5

Er zijn meerdere artsen die u door kunnen verwijzen naar het Endoscopiecentrum.
U bent doorverwezen door:

- Een maag-darm-leverarts. U kunt met uw vragen terecht bij het secretariaat van de polikliniek Maag-Darm-Leverziekten. Ze zijn op werkdagen tussen 8.00 en 16.00 uur te bereiken op (050) 524 5940.
- Een internist. U kunt met uw vragen terecht bij het secretariaat van de polikliniek Interne Geneeskunde. Ze zijn op werkdagen tussen 8.00 en 16.00 uur te bereiken op (050) 524 5870.

Algemeen

- U wordt opgenomen op de dagverpleging van het Endoscopiecentrum. Het secretariaat vraagt u om een telefoonnummer van uw contactpersoon. Wij zoeken u dit nummer dan bij de hand te hebben.
- Neem altijd een geldig legitimatiebewijs mee (rijbewijs, paspoort of identiteitsbewijs).
- Heeft u een zorgverzekering in het buitenland? Neem dan ook uw verzekeringspapieren mee.
- Uw persoonlijke medische gegevens en afspraken bekijken? Dat kan in ons digitale patiëntenportaal Mijn Martini. U kunt met uw Digid inloggen via www.mzh.nl/mijnmartini.
- Bent u verhinderd? Neem dan tijdig contact op met het secretariaat van de arts die u heeft doorverwezen (zie de telefoonnummers hierboven).

Inleiding

Uw behandelend arts heeft in overleg met u een coloscopie aangevraagd. In deze folder vindt u informatie over de voorbereiding op dit onderzoek, het onderzoek zelf en mogelijke complicaties. Deze folder is een aanvulling op de mondelinge informatie die u van uw behandelend arts heeft gekregen.

Wat is een coloscopie?

Een coloscopie is een inwendig onderzoek waarbij de gehele dikke darm (colon) door het inbrengen van een soepele en bestuurbare slang (coloscoop) wordt geïnspecteerd. In deze scoop zit een videocamera en een lichtbron. Hiermee kan de binnenkant van de dikke darm zichtbaar worden gemaakt op een beeldscherm.

Vorbereiding op het onderzoek

De darm is alleen goed en veilig te beoordelen als deze schoon is. Daarom is een goede voorbereiding heel belangrijk. Voor dit onderzoek krijgt u een recept voor het laxeermiddel MOVIPREP® mee. Dit recept kunt u inleveren bij uw eigen apotheek. De instructies die u krijgt om de darm te ledigen ontvangt u in een aparte folder Darmreiniging.

Maakt u de afspraak voor de coloscopie direct in het ziekenhuis bij het secretariaat van de polikliniek MDL of Interne Geneeskunde? Dan krijg u de laxeermiddelen en de bijbehorende folder *Darmreiniging* direct mee naar huis. Volg deze nauwkeurig op. We vragen u de eventuele aanvullende informatie van uw behandelend arts op te volgen.

Pacemaker of intracardiaal defibrillator (ICD)

Heeft u een pacemaker of ICD? Meld dit aan de arts die u voor dit onderzoek heeft doorverwezen en aan de arts die het onderzoek uitvoert. Mogelijk moeten er voorzorgsmaatregelen genomen worden.

Medicijngebruik

Insuline en/of tabletten bij diabetes

Heeft u suikerziekte en gebruikt u insuline en/of tabletten, dan moet de dosering hiervan worden aangepast omdat u enkele maaltijden overslaat. Hiervoor is een

apart schema (zie bijgevoegd inlegvel). Wij raden u aan om uw eigen insuline en bloedsuikermeter mee te nemen naar het endoscopiecentrum.

Bloedverduunners

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen zoals bijvoorbeeld Acenocoumarol (Sintrom), Fenprocoumon (Marcoumar), Plavix en Persantin? Dan moet u daarmee in overleg met uw behandelend arts soms enkele dagen voorafgaand aan het onderzoek stoppen. Stop nooit op eigen initiatief met deze medicijnen! Gebruikt u andere bloedverdunnende medicijnen, overleg dan met uw arts wat u moet doen.

Na het onderzoek geeft de arts aan wanneer u weer kunt beginnen met de bloedverduunners.

Staaltabletten

Als u staaltabletten (Ferrofumaraat of Ferrogradumet) gebruikt, moet u daar in overleg met uw behandelend arts 7 dagen voor het onderzoek mee stoppen. De staaltabletten bemoeilijken namelijk de reiniging van de dikke darm. Daarnaast kleurt nog eventueel aanwezige ontlasting zwart, wat het zicht tijdens het onderzoek belemmert.

Overige medicijnen

Medicijnen die tijdens of vlak voor het laxeren van de darmen worden ingenomen kunnen hun werking verliezen. U kunt de medicatie het beste innemen ongeveer anderhalf uur nadat u klaar bent met de inname van het laxeermiddel tot maximaal twee uur voor het onderzoek. Ook kunt u er voor kiezen dit na het onderzoek te doen.

Wij adviseren u om orale anticonceptie (de pil) minstens 4 uur voordat u met laxeren start in te nemen. Op de dag van het onderzoek kunt u de pil veilig na het onderzoek innemen.

Lichte sedatie (roesje)

Een coloscopie kan soms pijnlijk of onaangenaam verlopen. Er is daarom de mogelijkheid om dit onderzoek onder een roesje te ondergaan. Bij een roesje krijgt u via een infuusnaaldje een slaapmiddel (Midazolam) en/of een sterke pijnstiller (Fen-

tanyl) toegediend. Door de medicatie kunt u slaperig worden en ontspannen. Het is geen narcose. Met het geven van de medicatie wordt geprobeerd het ongemak dat kan ontstaan tijdens het onderzoek, zoveel mogelijk te beperken.

Bij het krijgen van een roesje zijn er zaken waarmee u rekening dient te houden:

- Na het onderzoek mag u 24 uur niet actief deelnemen aan het verkeer. Het is belangrijk dat u vooraf het vervoer naar huis geregeld heeft.
- Uw begeleider dient u op te halen uit de wachtkamer van het Endoscopiecentrum (route 0.5).
- Het roesje kan geheugenverlies op de dag van het onderzoek veroorzaken.
- Eenmaal thuis kunt u de gehele dag minder fit en alert zijn.
- U kunt beter geen belangrijke afspraken maken op de dag van het onderzoek.
- Wij raden u dringend af de eerste 24 uur gevaarlijke machines te bedienen.

Uit eigen onderzoek is gebleken dat veel patiënten een coloscopie goed kunnen verdragen zonder roesje. Vooraf is door de arts vaak niet goed te voorspellen bij wie het onderzoek pijnlijk zal zijn. Er is dan ook de mogelijkheid om het onderzoek te starten zonder roesje. Mocht de coloscopie toch onaangenaam verlopen, dan kan via het infuusnaaldje direct het roesje gegeven worden. Dit werkt binnen een minuut.

Allergieën

Bent u overgevoelig (allergisch) voor bepaalde middelen? Bespreek dit dan voordat het onderzoek plaatsvindt met uw behandelend arts?

Opname

- U meldt zich bij het Endoscopiecentrum (route 0.5).
- Zorg ervoor dat u uw legitimatiebewijs en het telefoonnummer van uw contactpersoon bij de hand heeft.
- Het is handig om makkelijk zittende kleding aan te trekken en eventueel reserve kleding mee te nemen.
- U wordt door een verpleegkundige uit de wachtkamer opgehaald en opgenomen op de dagverpleging van het Endoscopiecentrum. Hier vindt de voorbereiding op het onderzoek plaats. Dit duurt ongeveer 30 minuten. Na het onderzoek komt u hier ook weer terug om bij te komen.

- In verband met de privacy van u en de andere patiënten word uw begeleiding niet op de dagverpleging toegelaten.
- De ruimte in de wachtkamer is beperkt, daarom vragen wij begeleiding elders in of buiten het ziekenhuis te wachten.
- Voor de afleiding en om de tijd te overbruggen kunt u iets te lezen, een telefoon en/of een Ipad meenemen.

Verloop onderzoek

- Vanuit de dagverpleging wordt u naar de behandelkamer gereden. Hier vindt het onderzoek plaats.
- U wordt klaargelegd voor het onderzoek en aangesloten op de bewakingsapparatuur. Hiermee worden uw bloeddruk, hartslag en zuurstofgehalte in uw bloed in de gaten gehouden.
- De arts stelt u nog een aantal vragen en dient aansluitend, indien gewenst, het roesje toe.
- U ligt op uw linkerzij met opgetrokken knieën. De arts brengt de coloscoop via de anus in. De scoop wordt vervolgens langzaam naar binnen geschoven. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van CO₂ (lucht) en/of water. Dit kan darmkrampen veroorzaken. Als u windjes laat kan dit verlichting geven.
- Om de kramp van het opvoeren van de scoop te verminderen kunnen we u vragen om tijdens het onderzoek op uw rug of andere zij te gaan liggen. Daarnaast kunt u zelf met uw hand op de plek waar u de kramp voelt tegendruk geven. Het kan nodig zijn dat de verpleegkundige dit van u overneemt.
- De scoop wordt opgevoerd tot het punt waar de dunne darm uitmondt in de dikke darm. Soms wordt ook in het laatste stukje van de dunne darm gekeken. Tijdens het terugtrekken van de scoop inspecteert de arts het slijmvlies. Hierbij kan er een stukje weefsel (biopt) worden weggenomen. Dit is niet pijnlijk maar kan wel wat bloedverlies veroorzaken
- Het kan zijn dat er poliepen worden gevonden (dit zijn verdikkingen van het slijmvlies). Deze kunnen via de scoop met een soort lasso gevangen en verwijderd worden met behulp van elektrische stroom. Dit is niet pijnlijk.
- In sommige gevallen lukt het niet de hele dikke darm te bekijken. De behandelend arts bespreekt dit met u en indien nodig wordt er aanvullend onderzoek afgesproken.

Tijdsduur van het onderzoek

Het onderzoek duurt ongeveer 30 à 45 minuten.

Na het onderzoek

- Na het onderzoek wordt u teruggebracht naar de dagverpleging. Als u een roesje heeft gekregen, duurt het gemiddeld 1,5 tot 2 uur voordat u weer helemaal wakker bent.
- U krijgt wat te eten en te drinken en het infuusnaaldje wordt verwijderd.

Uitslag

U krijgt of een gesprek met de arts of een formulier mee naar huis met de uitslag. De uitslag van eventueel weefselonderzoek is niet meteen beschikbaar, dit gaat via uw huisarts of de behandelend arts neemt hier contact met u over op.

Bevolkingsonderzoek naar darmkanker

Personen die tussen de 55 en 75 jaar oud zijn krijgen om de 2 jaar een aanbod om mee te doen aan het bevolkingsonderzoek naar darmkanker. Als u een volledige coloscopie heeft ondergaan hoeft u de komende 10 jaar niet meer mee te doen aan dit bevolkingsonderzoek. Zie voor meer informatie hierover de website van de RIVM.

Risico's en complicaties

- De kans op complicaties bij een coloscopie is klein. Complicaties treden bij ongeveer 3 op de 1000 onderzoeken (0,3%) op. Mogelijke complicaties zijn het ontstaan van een gaatje in de darmwand (perforatie) of een bloeding. De kans op een perforatie is groter als de darmwand ernstig ontstoken is, veel uitstulpingen (divertikels) bevat, vernauwd is of als tijdens het onderzoek een poliep wordt verwijderd. Klachten die bij een perforatie optreden zijn toenemende hevige buikpijn en/of koorts. In geval van een perforatie is een opname en in sommige gevallen zelfs een operatie noodzakelijk.

- Na een coloscopie treedt bij ongeveer 2 op de 1000 (0,2%) van de patiënten een bloeding op, vooral als er een poliep is verwijderd. Als er een erg grote poliep wordt verwijderd is dit risico groter, 5 op de 100 patiënten (5%). Een bloeding kan tot 28 dagen na de ingreep voorkomen. U merkt dit door aanhoudend bloedverlies uit de anus.
- In zeldzame gevallen kunnen door het gebruik van een pijnstillend middel en een slaapmiddel ademhalingsstoornissen en/of stoornissen in de hartfunctie optreden. Bij oudere patiënten en patiënten met hart- en/of longproblemen wordt om deze reden het gebruik van het roesje aangepast.
- Als u voorafgaand aan het onderzoek nog een gesprek met de arts wilt, om over het risico van complicaties te spreken, dan kunt u hiervoor een afspraak maken op de polikliniek.
- Treedt er bij u een complicatie op? Dan slaan we uw gegevens (patiëntnummer en geboortedatum) en de gegevens van de complicatie op in een landelijke database. Dat doen we om de kwaliteit en veiligheid van de endoscopieën te bevorderen. Als u daar bezwaar tegen heeft, dan kunt u dit doorgeven.

Reanimatiebeleid op het Endoscopiecentrum

Als u een onderzoek en/of behandeling ondergaat op het Endoscopiecentrum, is het van belang dat u weet wat hier het beleid is omtrent reanimeren. Dit kan namelijk anders zijn dan uw eigen keuze.

Op het Endoscopiecentrum wordt altijd gereanimeerd, ook als u aangegeven heeft in het geval van een hartstilstand niet gereanimeerd te willen worden. Dit lijkt tegenstrijdig. Echter kan het gebeuren dat bij het onderzoek en/of de behandeling juist door de behandeling zelf of door het toedienen van medicatie, zoals bijvoorbeeld het roesje of contrastvloeistof, een hartstilstand optreedt. Er kan dan niet met zekerheid worden gezegd of dit spontaan optreedt of ten gevolge van de ingreep, daarom wordt er op zowel de endoscopiekamer als op de dagverpleging altijd gereanimeerd. Als u dit zeker niet wenst, kunt u dit voorafgaand aan de behandeling aangeven bij uw behandelend arts.

Vragen over het reanimatiebeleid op het Endoscopiecentrum kunt u stellen aan uw behandelend arts.

Wanneer bellen

U moet contact met ons opnemen als u na het onderzoek klachten krijgt zoals ernstige buikpijn of aanhoudend helderrood bloedverlies.

Krijgt u ernstige klachten binnen 24 uur na het onderzoek?

- Neem tijdens kantoortijden (8.00 tot 16.00 uur) contact op met het secretariaat van de poli Maag-Darm-Leverziekten via (050) 524 5940 of met de poli Interne Geneeskunde via (050) 524 5870.
- Buiten kantoortijden kunt u contact opnemen met de eerste hulp van het Martini Ziekenhuis via (050) 5245152.

Krijgt u ernstige klachten na de eerste 24 uur?

- Neem tijdens kantoortijden (8.00 tot 16.00 uur) contact op met het secretariaat van de poli Maag-Darm-Leverziekten via (050) 524 5940 of met de poli Interne Geneeskunde via (050) 524 5870.
- Buiten kantoortijden kunt u contact opnemen met de huisartsenpost.

Tevredenheid

Wij gaan ervan uit dat de behandeling naar tevredenheid loopt. Bent u niet tevreden? Bespreek dit dan met degene die hiervoor direct verantwoordelijk is. U kunt ook een afspraak maken met het hoofd van de afdeling of met de klachtenfunctionaris van het ziekenhuis. Meer informatie hierover vindt u op onze website of in de folder 'Uw tevredenheid, onze zorg'.

Vragen

Als u thuis nog vragen heeft dan verwijzen we naar de website. Indien nodig kunt u contact opnemen met het secretariaat van de polikliniek Maag- Darm-Leverziekten of Interne Geneeskunde.

Overzicht vezelarme voeding

	Dit mag u WEL eten
Brood en graanproducten	<ul style="list-style-type: none">• Cornflakes• Crackers – niet meer dan 4 per dag• Witte rijst• Wit brood• Beschuit• Toast
Beleg	<ul style="list-style-type: none">• Witte zachte kaas, jonge broodkaas en smeerkaas 20+• Rookvlees, ossenvlees, kalkoenham, kipfilet
Hoofdmaaltijden	<ul style="list-style-type: none">• Soep met stukjes vlees, vermicelli en/of soepballetjes• Mager zacht vlees: licht bakken en koken• Kip en gevogelte ontveld• Filet americain naturel• Gestoomde vis• Gekookt ei• Heldere soepen
Groenten en fruit	<ul style="list-style-type: none">• Gaar gekookte groenten zoals jonge bietjes, bloemkool, broccoli en worteltjes• Aardappelpuree• Zacht rijp fruit, of fruit uit blik zonder pitjes, vezels of schil.• Appelmoes• Vruchtenmoes
Desserts	<ul style="list-style-type: none">• Gelatinepudding• Naturel yoghurt• Meringues• Cake zonder fruit• Biscuits• Droge koekjes
Extra's	<ul style="list-style-type: none">• Honing• Marmite• Boter, plantaardige oliën• Room• Zout, peper, azijn, bouillon, bouillonblokjes• Laurier, tijm, kaneel en saffraan• Gelei• Suiker
Dranken	<ul style="list-style-type: none">• (Mineraal)Water• Thee, koffie• Sojamelk• Vruchtensap zonder vruchtvlees• Limonade, softdrinks• Gezeefd groentesap
Heldere vloeistoffen zijn:	<ul style="list-style-type: none">• Koffie of thee zonder melk• Heldere soepen of bouillon• Heldere fruitsappen zonder vruchtvlees (bv appelsap of witte druivensap)• Water

Martini Ziekenhuis

Postadres

Postbus 30033
9700 RM Groningen

Algemeen telefoonnummer

(050) 524 5245

Bezoekadres

Van Swietenplein 1
Groningen

www.martiniziekenhuis.nl

